# Detālplānojuma Nekustamā īpašuma "Pelči", Pape, Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 64840010026 vides pārskata kopsavilkums

Plānošanas dokumenta – Detālplānojuma galvenie mērķi ir noteikti saskaņā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldības 2021. gada 17. jūnijā lēmumu Nr. 10 „Par detālplānojuma nekustamajam īpašumam „Pelči", Rucavas pagastā, Dienvidkurzemes novadā, izstrādes uzsākšanu, izstrādes vadītāja un darba uzdevuma apstiprināšanu" un tam pievienoto darba uzdevumu. Darba uzdevumā norādīts Detālplānojuma mērķis – sadalīt īpašumu 5 (piecās) jaunās zemes vienībās un noteikt tās turpmākās izmantošanas iespējas atbilstoši Rucavas novada teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves noteikumos atļautajai izmantošanai – Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijas (PT2), dabas parka "Pape" dabas lieguma zonā, Baltijas jūras piekrastes krasta kāpu aizsargjoslas teritorijā.

Plānošanas dokumenta galvenais mērķis ir tūrisma infrastruktūras attīstība, kas ietver īpašuma sadalīšanu piecās atsevišķās zemes vienībās, lai veicinātu rekreācijas un tūrisma iespējas Rucavas novada teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves noteikumos plānotajai (atļautajai) izmantošanai– Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijai (PT2). Ņemot vērā īpašuma atrašanos īpaši jutīgā dabas teritorijā, projekta izstrādē jānodrošina, ka tiek ievērotas vides aizsardzības prasības un biotopu aizsardzības pasākumi, lai novērstu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi.

Detālplānojumā ietvertais zemes gabals daļēji atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā NATURA 2000 – dabas parka „Pape" lieguma zonā un daļēji – dabas parka „Pape" neitrālajā zonā. Dabas parka dabas lieguma zonas robeža sakrīt ar Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslas robežu.

Biotopu ekspertes Egitas Grolles atzinumā norādīts, ka teritorijas lielāko daļu veido lauksaimniecības zeme – kultivēti zālāji. Apsekošanas brīdī veikta daļēja koku un krūmu izciršana, austrumu daļā saglabāts bērzu puduris, centrālajā daļā – priedes, kļavas, osis, bērzi. Īpašuma centrālajā daļā atrodas jaunbūve. Aiz ēkas rietumu virzienā ierīkota atpūtas vieta. Teritorijas rietumu daļu lielākoties veido priežu mežs. Darbības

vietā ietilpstošais priežu mežs reģistrēts kā aizsargājamais biotops „Mežainas piejūras kāpas. Kā arī daudzas sarkanā grāmatā ierakstītas augu sugas:

Jūrmalas dedestiņa *Lathyrus maritimus*;

Gmelina alise *Alyssum gmelinii*;

Skarainā ģipsene *Gypsophila paniculata*;

Vīnkalnu sīpols *Allium vineale*;

Pūkainais plostbārdis *Tragopogon heterospermus;*

Garkāta ģipsene *Gypsophila fastigiata*;

Tumšsarkanā dzeguzene *Epipactis atrorubens*;

Platlapu dzeguzene *Epipactis helleborine.*

Dati par sugu atradnēm apkopoti E. Grolles atzinumā pielikums Nr. 2.

Lai sekmīgāk tiktu īstenota Stratēģiskā novērtējuma procedūra, Stratēģisko novērtējumu paredzēts veikt paralēli ar plānošanas dokumenta – Detālplānojuma izstrādi, tostarp organizējot plānošanas dokumenta un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu vienlaicīgi. Detālplānojuma Stratēģiskā novērtējuma vides pārskata projekta publiskā apspriešana norisinājās no 2024. gada 15. janvāra līdz 2024. gada 15. februārim, saskaņā ar Dienvidkurzemes novada domes 2023. gada 28. decembra lēmumu Nr. 1191, kas pieņēma lēmumu par detālplānojuma nodošanu publiskajai apspriešanai.

Gadījumā, ja Detālplānojums netiktu īstenots, prognozējams, ka esošo vides stāvokli varētu nelabvēlīgi ietekmēt sekojoši faktori:

Zemes īpašniekam trūks motivācijas rūpēties vai apsaimniekot savu nekustamo īpašumu, kas var veicināt nekontrolētu teritorijas izbraukāšanu ar automašīnām, zemsedzes izbradāšanu un iespējamu īpaši aizsargājamās augu sugas – vīnkalnu sīpola – tīšu vai netīšu iznīcināšanu, kā arī aizsargājamā biotopa – ar lakstaugiem klātās pelēkās kāpas – bojāšanu;

Teritorijā var pieaugt nekontrolēta antropogēnā slodze. Blakus esošajās teritorijās („Līzenieki”, „ Vitāli”, „ Valnīši” u.c.) vērojams pastāvīgs atpūtas meklētāju pieplūdums, jo tur ir uzbūvētas vasaras atpūtas mājas un būvniecības procesi turpinās.

Nepastāv reāli ierobežojumi, lai šie atpūtas meklētāji neizmantotu arī zemesgabalu „Pelči";

Īpaši aizsargājamai augu sugai – vīnkalnu sīpols *Allium vineale* – var izveidoties nepiemēroti dzīves apstākļi, jo atklātās platības var aizaugt ar kokiem un krūmiem;

Nekontrolēti var izplatīties invazīvās augu sugas;

Palielināsies pelēkās kāpas aizaugšana ar kokiem un krūmiem;

Vēsturiski izveidojusies kultūrainavas kvalitāte var laika gaitā mazināties.

Detālplānojumā pilnībā ievēroti biotopu ekspertes E. Grolles ieteikumi. Ierobežota un kontrolēta apbūves grupas izveide PT2 zonā varētu veicināt esošo dabas vērtību saglabāšanu un aizsargāšanu.

Vides pārraudzības valsts birojs 2023. gada 24. aprīļa lēmumā Nr. 4-02/33/2023 atzina, ka Detālplānojums atbilst plānošanas dokumentam, kam veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā, kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Detālplānojuma projektā pieņemtie risinājumi netieši var ietekmēt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas – NATURA 2000 teritorijas – dabas parka „Pape" dabas lieguma zonu un Baltijas jūras un Rīgas jūras līča aizsargjoslu.

Vides pārskata ietvaros tika izvērtētas un salīdzinātas četras atšķirīgas plānojuma alternatīvas.

„0" alternatīva raksturo esošo vides stāvokli un turpmāko attīstību, ja plānošanas dokuments netiek īstenots, tādēļ šī alternatīva netiek vērtēta.

Alternatīvie risinājumi ietver dažādas tiešās ietekmes raksturojumus Detālplānojuma funkcionālajā zonā „Tūrisma un rekreācijas apbūves teritorijas" (PT2), kā arī netiešo (sekundāro) ietekmi blakus esošajā dabas parka „Pape" dabas lieguma zonā.

Pēc Detālplānojuma ieceres realizācijas ietekmei uz vidi kopumā būs ilglaicīga ietekme, jo ierobežotā teritorijā tiks izveidota pastāvīgi vai sezonāli apdzīvojama vide.

1. alternatīva paredz publiskas un saimnieciskas nozīmes objektu būvniecību, kas radītu būtiskāku ietekmi uz vidi. Pastāvīgā pozitīvā ietekme no šīs saimnieciskās darbības būtu vērtējama kā atbilstoša vienam no Rucavas novada ilgspējīgas attīstības stratēģijā periodā līdz 2038. gadam minētajiem mērķiem – ekonomiskās aktivitātes atbalstošas un ienākumus radošas vides izveidei.

Tomēr, izvērtējot visas sabiedrības kopējās intereses neatjaunojamo dabas vērtību saglabāšanā, Detālplānojumā iekļauts 3. alternatīvais risinājums. Tas paredz kompromisu starp sabiedrības un indivīda (zemes īpašnieka) interesēm, minimalizējot iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi.

Detālplānojumā ievērots princips, ka ilgtspējīgi apsaimniekota un pareizi uzturēta teritorija varētu labvēlīgāk ietekmēt aizsargājamās dabas vērtības, salīdzinot ar nekontrolētu ietekmi. Detālplānojumā ievēroti visi pasākumi dabas vērtību aizsardzībai, kas var radīt labvēlīgu ietekmi uz aizsargājamām dabas teritorijām un biotopiem.

Īstenojot Detālplānojumu, pārrobežu ietekme vērtējama kā nebūtiska, jo vienas apbūves grupas izveide vienas ģimenes vai vasaras atpūtas izmitināšanai Papes ciema teritorijā nevarētu būtiski ietekmēt esošo situāciju.

Detālplānojuma īstenošanas monitoringu veic, pamatojoties uz administratīvo līgumu, kas noslēdzams starp Dienvidkurzemes novada pašvaldību un Detālplānojuma izstrādes ierosinātāju pēc Detālplānojuma apstiprināšanas un stāšanās spēkā.